



**ВИКТОРИЯ**  
Застрахователно АД

# НЯМА НИЩО ПО-ХУБАВО ОТ ТОВА ДА ВИДИШ БЛАГОДАРНОСТТА В ОЧИТЕ НА ЧОВЕК, НА КОГОТО СИ ПОМОГНАЛ В БЕДА

● Твърди Павел Петков, директор на Дирекция „Селскостопанско застраховане“ в ЗАД „ВИКТОРИЯ“

**Г**-н Петков, откога се предлагат и какво място заемат застраховките на реколтата и на селскостопански животни в портфейла на ЗАД „ВИКТОРИЯ“? Какви са премиите приходи по двата вида застраховане през 2006 г.?

- Стартирахме застраховането на земеделски култури и животни още в края на 2002 г. - непосредствено след създаването на ЗАД „Виктория“, но първите значителни приходи дойдоха през 2003 г. По застраховка „Земеделски култури“ премиите приходи се увеличаваха с по около 26% средногодишно, за да достигнат 500 хил. лв. през 2006 г. По застраховка „Животни“ поддържахме устойчиви постъпления от около 280 хил. лв. годишно, какъвто е и приходът през 2006 г. Делът на селскостопанското застраховане в портфейла на дружеството е около 4%.

- Какво е изплатила ЗАД „ВИКТОРИЯ“ като обезщетения и каква е квотата на щети (брутните премиерни приходи, отнесени към изплатените обезщетения) за изтеклата година?

- Изтеклата година беше благоприятна за нас във финансово отношение. По-значителни щети имахме от измръзвания при ечемик на места в Северна България и от проливни дъждове по Южното Черноморие. По застраховка „Земеделски култури“ заплатихме обезщетения в размер на 111 хил. лв., а по застраховка „Животни“ - 135 хил. лв.

- В България се застрахова широка гама от рискове, като предмет на застраховките е реколтата. Какви са рисковите покрития на вашите продукти?

- Застраховка „Земеделски култури“ се състои от два под-вида.

Първата, водещата по значимост и премиерни приходи, е застраховката на реколтата. По тази застраховка изплащаме обезщетения за претърпени вреди от намаляване на добивите поради увреждане на културите от пожар и природни бедствия. Покриваме рисковете градушка, буря със скорост на вятъра над 15 м/сек, проливен дъжд, пожар, наводнение и осланяване от късни пролетни мразове, настъпили след 20 април, и от ранни есенни мразове, настъпили преди 10 октомври. При зимните житни култури допълнително покриваме рисковете измръзване, изтегляне и киша. Над 50% от премиерния ни приход е формиран от застраховки на житни култури. Следват слънчоглед, царевица, лозя и др.

При културите, отглеждани в стъклени оранжерии с отопление, застраховаме срещу измръзване и механично увреждане на растения поради счуване на стъкла или повреди по конструкцията, причинени от градушка, буря или естествено натрупване на сняг и лед.

Отговорността ни е за 100% от застрахователната сума. Изключение представляват единствено случаите на презасява-



не, при които обезщетението е в размер на 30% от застрахователната сума при основните култури - житни и маслодайни култури и царевица, а при останалите - 15% или 20%, според вида на културата. Срещу допълнителна премия, при презасяване застрахованият може да получи обезщетение за до 100% от вложените специфични разходи по отглеждане на културата.

Освен покритите, стандартни за тази застраховка количествени вреди, ние предлагаме застраховка срещу загуби от понижаване на качеството на плодовете при някои овощни култури. При настъпване на застрахователно събитие заплатяме разликата между цените на продукцията при преходите от по-високо към по-ниско качество. Оценката на вредите се извършва по БДС или по стандартите на държавите, в които се експортира продукцията.

Вторият подвид - това е застраховката на неплододаващи трайни насаждения. Тя се сключва през периода от засаждането до встъпването им в плододаване или експлоатация. Дължината на периода на неплододаване е съобразена с действащата Наредба за базисните цени на трайните насаждения. Обект на застраховане са лозови и овощни насаждения, маслодайна роза, хмел и др. Разчитаме предимно на изискванията за задължително застраховане от страна на ДФ „Земеделие“ по програмите „Растениевъдство“ и САПАРД, но имаме и немалко доброволно сключени застраховки. Покриваме рисковете градушка, буря, проливен дъжд, пожар и измръзване, включително от късни пролетни и ранни есенни мразове. По тази застраховка се покриват загубите от загиване или от увреждане до степен на непригодност на растенията. Застрахованият получава обезщетение за 100% от стойността на посадъчния материал, а

фондове. Как се отразява това върху застрахователния бизнес?

- Нормално е да настъпи относителен или абсолютен спад в премиерните приходи. Делът на постъпленията от линиите за целево кредитиране и субсидиране на ДФ „Земеделие“ достига 15%, а в отделни години - до 20% от общия обем на пазара по застраховката. При отделните компании въпросните приходи са разпределени неравномерно. При нас например надвишават 25% от общия ни премиерен приход. През 2006 г. ние успяхме да компенсираме чрез увеличаване на премиите от доброволните застраховки и дори

Павел Петков е роден през 1963 г. в гр. Ловеч.

През 1988 г. завършва Висшия селскостопански институт „В.В. Докучаев“ в гр. Харков, Украйна - специалност „Агрохимия и почвознание“. От 1988 до 1993 г. работи като агроном и става аспирант в Институт по почвознание и програмиране на добивите „Никола Пушкиров“, гр. София. От 1993 до 2002 работи в Централно управление на „Държавен застрахователен институт“, Дирекция „Застраховане на земеделски култури“. От 2002 г. е директор на Дирекция „Селскостопанско застраховане“ в ЗАД „ВИКТОРИЯ“.

ако е договорено в полицата - допълнително и за част от разходите, направени за засаждане на материала.

- Какви рискове покриват застраховките на селскостопански животни във вашия продукт и какви животни застраховате преимуществено?

- Застраховката на животни покрива вреди от смърт или клане (убиване) по необходимост в резултат от пожар, природни бедствия, злополуки, определени заразни болести, незаразни и паразитни болести.

Застрахователната ни отговорност е: за 100% от застрахователната сума - при смърт от пожар, природни бедствия, злополуки и заразни болести; между 60% и 80% от застрахователната сума - при смърт от незаразни и паразитни болести. По желание на клиентите отговорността може да се увеличава до 100% от застрахователната сума. При клане (убиване) на животни по необходимост отговорността е за 30% от застрахователната сума при овце, кози и свине и за 40% от застрахователната сума - при едри рогати и еднокопитни животни.

При по-специални условия застраховаме гъски и патици за производство на черен дроб, кучета, състезателни и чистокръвни коне.

Преобладаващата част от премиерния ни приход е от застраховане на свине, следват едри рогати животни и чистокръвни и състезателни коне.

- От пролетта на 2006 г. не е задължително застраховането на реколтата при отпускането на субсидия, а от началото на тази година ДФ „Земеделие“ практически изчезна и се превърна в т.нар. „Разплащателна агенция“, която ще усвоява и разпределя европейските

отбелязахме ръст, но липсата на тези постъпления е факт.

- Как се отразяват рисковите фактори през 2005 г. и 2006 г. върху застрахователния бизнес? Наводненията и проливните дъждове накарала ли застрахователните дружества да се въздържат от застраховане на земеделските култури?

- Действително 2005 не беше от най-леките години. Бяха нанесени материални щети в редица села и градове, имаше повреди по инфраструктурата, много семейства ос-



танаха без подслон. В земеделието обаче проблемите дойдоха не толкова от наводненията, колкото от изключително неблагоприятните метеорологични условия през месеците май, юни и особено юли, когато жътвената кампания беше възпрепятствана от честите валежи, много от които проливни. Стотици хиляди декари с житни култури не бяха ожънати навреме и останаха по-продължително изложени на опасности през един от най-градобитните периоди на годината. Над 70% от щетите ни през тази година бяха регистрирани именно през месец юли.

Видимо въздържане от застраховане на земеделски култури след 2005 г. не се наблюдава, по-скоро може да се говори за обратна тенденция

поради свиването на пазара. Ако делата в даден бранш не вървят добре, трябва да се установят причините и да се вземат съответните мерки за подобряване на ситуацията. Трудности неизбежно ще има, една година ще бъдат дъждове, друга - градушки, трета - измръзване, но преди всичко такава е нашата работа и нашето призвание - да помагаме на хората в тежки за тях моменти. Няма нищо по-хубаво от това да видиш благодарността в очите на човек, на когото си помогнал в беда или на когото дори си спасил бъдещето.

- Какви са застрахователните суми, за които се покриват рискове, не са ли твърде ниски и има ли застраховки, отговарящи на реалните разходи за отглеждане на определени култури, или все се прави подзастраховане? Какви са най-масово застрахователните суми по видове основни култури в ЗАД „ВИКТОРИЯ“?

- Преобладаващата част от застрахователните суми са под действителната стойност на реколтата. Значителен обаче е делът на сумите, които покриват вложените разходи или се доближават до тях. Така например при нас средните застрахователни суми по застраховките, сключени на доброволен принцип, за основните култури - житни, слънчоглед и царевица, са между 35 и 37 лв./дка, а заедно с полиците в полза на ДФ „Земеделие“ - между 16 и 20 лв./дка. Очевидно тези земеделци, които доброволно прибегват до услугите ни, търсят адекватна застрахователна закрила и се отнасят с доверие към нашата компания. По-високи са средните застрахователни суми при лозята, зеленчуците, техническите и овощните култури - между

170 до 580 лв./дка.

- Премиите в целия пазар варира от 3% до 10% от застрахователната сума в зависимост от застрахованата земеделска култура. Каква е тарифната политика на вашата компания?

- Нашите тарифи не се отличават от преобладаващите на застрахователния пазар. Ние се водим от принципа да не сключваме застраховки на всяка цена. През първите години от създаването на дружеството предпочитаме относителната сигурност, която ни дават актюерските разчети, пред по-бурното развитие за сметка поевтиняване на застраховката и поставяне под въпрос на финансовата стабилност. Все пак резултатите от застраховката на земеделски култури са твърде непре-

сказуеми поради доминиращото влияние на обективни фактори - природните стихии.

Готови сме да се оттеглим от съревнованието за привличане на конкретен клиент, ако преценим, че цената на застраховката е твърде ниска за поетия риск.

Това, което ме радва особено е, че много от клиентите не търсят непременно най-ниската цена, а преди всичко се доверяват на компанията и на хората, които я представляват.

В усилията си за утвърждаване на застрахователния пазар насочихме вниманието си към ликвидацията на щетите - коректност и бързо изплащане на обезщетенията.

Понякога прилагаме диференциран подход при тарифирането и отстъпките, като отчитаме наличието на рискови обстоятелства или на специфични благоприятни фактори.

- С приемането ни в ЕС се възлага големи надежди за отпускане на субсидия за селското стопанство на стойност около 3 млрд. лв. Какво стана в това отношение след прилагането на предпазни клаузи „с уговорка“, тази сума ще намалява ли и до каква стойност?

- Според представения от правителството проект за „Програма за развитие на селските райони 2007 г.-2013 г.“ предвидените средства възлизат на 3.234 млрд. евро. Преобладаващата част от тях са разпределени в четири приоритетни оси - „Подобряване на конкурентоспособността на земеделските и горския сектор“, „Подобряване на околната среда и селската природа“, „Качеството на живот в селските райони и разнообразяване на селската икономика“ и „ЛИДЕР“. Всяка от осите включва редица мерки. Модернизирани на земеделски стопанства чрез внедряване на нови продукти, процеси и технологии или подновяване на наличните материални активи, създаване на трайни насаждения и др. Земеделските стопани, ползващи земи в райони с природни недостатъци (планински райони над 500 м надморското равнище), както и тези, чиито земи са извън планинските райони, но са от 6-а до 10-а категория, ще получават подпомагане под форма на компенсаторни плащания, ако размерът на стопанството е минимум 5 и максимум 1000 дка в първия и минимум 10 и максимум 2000 дка - във втория случай. Плащания за агроекология - подкрепа на биологичното земеделие, запазване на генетичното разнообразие чрез опазване на застрашени местни породи животни и традиционни сортове култури, запазване на почвените и водни ресурси.

Предвидени са помощи и в много други направления, като крайната цел е развитие на земеделието и подобряване на качеството на живот в селските райони.

Интервю на  
ИЛЕАНА СТОЯНОВА